

Har du sjøfolk i slekta??

**Hvordan kan vi spore fartstid via
sjøfartsrullene i Digitalarkivet?**

Historiske Kilder til Sjøfolk :

Medlemsbladet til Slekt og Data nr 1, 2017 omhandlet temaet sjø og kyst. Her ble det gitt gode tips om

- Historiske kilder til sjøfolk
- Krigs seilerne
- Sjømannsrullene.

Registrering av sjøfolk i perioden 1860 - 1948:

I 1859 ble landet inndelt i seks mønstringsdistrikter, og hvert distrikt i flere kretser. Fra 1860 ble alle sjøfolk i utenriksfart ført inn i sjøfartsruller. Da den sjømilitære innrulleringen falt bort fra 1911, ble mønstringsvesenet opprettholdt sivilt for å kunne holde oversikt over sjøfolkene i handelsflåten.

Registrering av sjøfolk i perioden 1860 - 1948:

Førstereisgutter ble innført i annotasjonsrullen. Når de hadde seilt i utenriksfart i 12 måneder etter fylte 15 år, ble de definert som «halvbefarne» og overført til hovedrullen. Det er alfabetiske registre til rullene.

Hvis en sjømann tok utdanning og ble styrmann eller skipper, fikk han styrmannspatent eller skippersertifikat. Det var egne sertifikat for maskinister. Når en sjømann fikk et slikt patent eller sertifikat, ble det anmerket i hovedrullen.

I rullen er det ført inn de skip sjømannen hadde seilt med samt når han mønstret av og på. Det ble også notert hva slags stilling han hadde hatt ombord. På den måten gir sjøfartsrullene et bilde av hver sjømanns fartshistorie. Sjømannsrullene finner vi i arkivene etter sjøinnrulleringen og mønstringssjefene i statsarkivene. Rullene er skannet, og ligger på Digitalarkivet. Alle ruller som er avsluttet før 1930 er fritt tilgjengelige på nett. I en del tilfeller er nyere ruller tilgjengelige, da er det kontrollert at det ikke finnes personsensitive opplysninger i dem.

Historiske Kilder til Sjøfolk :

Min farfar Hans Knutsen Trovåg dro tidlig til sjøs og utdannet seg som maskinist.

Maskinist-sertifikatet hans referer til sjøfartsrulle nr 429 for Haugesund mønstringskrets.

UTFORDRING:

Sertifikatet mangler detaljer om hans fartstid; dvs hvilke båter han har seilt med, hvor lenge og hvilken funksjon han hadde.

Jeg prøvde derfor å finne fram til mer detaljert informasjon om hans sjøfarts-tid via Digitalarkivet og sjømannsrullene.

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Motormaskinisters rettigheter etter loven:

§ 4. Motormaskinist av 3de klasse kan tjenstgjøre som:

1. tredjemaskinist på fartoi med motor av hvilken som helst størrelse.
2. annen maskinist på
 - a) passasjerskib med motor på 300 indikerte hestekrefter og derunder,
 - b) fiske- og fangstfartøier med motor av hvilken som helst størrelse,
 - c) andre fartøier med motor på 500 indikerte hestekrefter og derunder.
3. første maskinist på
 - a) passasjerskib med motor på 125 indikerte hestekrefter og derunder,
 - b) fiske- og fangstfartøier med motor på 300 indikerte hestekrefter og derunder,
 - c) andre fartøier med dieselmotor på 150 indikerte hestekrefter og derunder, og med andre motorer på 250 indikerte hestekrefter og derunder.
4. garantimaskinist på fartoi med ny motor på 300 indikerte hestekrefter og derunder i garantitiden, dog ikke over 12 måneder.

§ 7. Motormaskinist av 2den klasse kan tjenstgjøre som:

1. annenmaskinist på motorfartoi med motor av hvilken som helst størrelse.
2. første maskinist på
 - a) passasjerskib med motor på 300 indikerte hestekrefter og derunder,
 - b) fiske- og fangstfartøier med motor av hvilken som helst størrelse,
 - c) andre fartøier med motor på 500 indikerte hestekrefter og derunder,
3. garantimaskinist på fartoi med ny motor av hvilken som helst størrelse i garantitiden, dog ikke over 12 måneder.

§ 10. Motormaskinist av 1ste klasse kan tjenstgjøre som førstemandskinist på fartoi med motor av hvilken som helst størrelse.

ad lov av 9de februar 1923
(midlertidig lov av 1ste juli 1926) § 13.

Skjema nr. 16 e.

Bopi

Spesielt **certifikat**

SOM

Motormaskinist av 1ste klasse

etter motormaskinistlovens § 13.

Sjøfarts-rulle nr. 429

Yvon Yonutou Norway

av *Haugtvedt* mønstringskrets;

Yvon lensmannsdistrikt (Dx) rode-nr. 6

født den *10 april 1894*

av *Yvon*

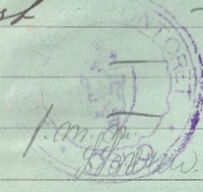
av hør, av øine, av høide, har for undertegnede mønstringsstyre godtgjort å ha oppfylt de i motormaskinistlovens § 13 fastsatte betingelser for å kunne tjenstgjøre i stilling hvortil certifikat som motormaskinist av klasse forlanges, hvorfor har herved på begjæring meddeles dette

§ 13 V. a.

Utgått i fart med sjøgående motorfartøi.

Fø. mønstret.	Dato.		Med skib	Maskinens størrelse (indikerte hestekrefter).	Fra	Til	I egenskap av
	Uf. ekspektert.						
			Med motorskib				paret som 3dje maskinist
			" "				" " 2den do
			" "				" " 1ste do
	27/7. 48.		Prof. Hallvingdal	Ølo.	o.v.		Mas. kuis 9/4
	16/8.		S. Arosa	Haugesund	o.v.		2. mask.
	11/10 48		B. Hildebrand	Rda.	o.H.		1. mask.

Mønstringmannens attest.	Arvmønstret eller frat...	
	Dato.	Hvor.
	5/8-48.	Porsgrunn
	9/10. 48	Rotterdam
	den	16. 5. 50

AVMØNSTRET STOC
den 16. 5. 50

SØK ETTER PERSON (F.EKS. NAVN, BOSTED, FØDSELSÅR, FØDESTED)

Avansert personsøk >

Bostedssøk >

Finn kilde >

Flere søkeinn ganger v

Vil du bidra? Bli med på dugnad >

EIENDOM OG TINGLYSING

Slik finner du tinglysinger på Digitalarkivet >

- > Bestill gratis grunnboksblad
- > Søk i panteregister
- > Bla i panteregister
- > Dagboknummersøk pantebøker
- > Bla i pantebøker

HISTORISKE BILDER

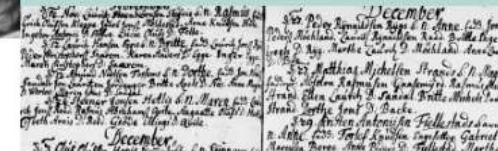

Mer om historiske bilder fra arkivene >

Her kan du søke blant historiske fotografier. Vi tilbyr gratis nedlasting av høyoppløselige filer egnet for trykk eller lavoppløselige filer egnet for skjermvisning.

Se historiske bilder >

UTFORSK

Bli kjent med Digitalarkivet >

- > Om Digitalarkivet
- > Våre søk
- > Smakebiter fra Digitalarkivet
- > Kom i gang med slektsgransking

Digitalarkivet / Sjømannsruller

digitalarkivet.no/search/sources

DIGITALARKIVET

Bokmärke

in kilde

Finn kilde

Du kan fylle ut ett eller flere søkekriterier

Nullstill

SØK

Fritekstsøk

Søk etter kilder

Periode

Fra

Til

Form

- Alle formater
- Skannet
- Søkbar
- Fulltekst
- Lyd
- Video

Emneknagger

Skriv eller velg emneknagger

Oppbevaringssted

Skriv eller velg oppbevaringssted

Kategori

Folketellinger

Manntall

Kirkebøker

Emigrantmateriale

Skiftmateriale

Sjømannsruller og militære ruller

Skoleprotokoller

Helsemateriale

Fattigvesen

Regnskap og skattemateriale

Tinglysingsmateriale

Matrikler og jordebøker

Geografi

Østlandet

Sørlandet

Vestlandet

Trøndelag

Nord-Norge

Svalbard m.m.

Amerika

Norden

Resten av verden

Digitalarkivet / Sjømannsruller

digitalarkivet.no/search/sources

Finn kilde

Du kan fylle ut ett eller flere søkekriterier

Nullstill

SØK

Fritekstsøk

Søk etter kilder

Periode

Fra

Til

Form

Alle formater

Skannet

Søkbar

Fulltekst

Lyd

Video

Emneknagger

Skriv eller velg emneknagger

Oppbevaringssted

Skriv eller velg oppbevaringssted

Arkiv

Skriv eller velg arkiv

Arkivreferanse

Kategori

Folketellinger

Manntall

Kirkebøker

Emigrantmateriale

Skiftmateriale

Sjømannsruller og militære ruller

Velg alle

Rulle

Eldre rulle

* Hovedrulle

* Annotasjonsrulle

Mønstringsjournal

Skipper- og styrmannsrulle

* Maskinist- og fyrbøterulle

Utskrivningsrulle

Utskrivningsregisterrulle

Ungdomsrulle

Ekstrarulle

Diverse rulle

* Register til ruller

Militærulle

Sjømilitær liste

Legdsruller

Geografi

Østlandet

Sørlandet

Vestlandet

Velg alle

*1 Rogaland

*2 Hordaland

*3 Bergen

14 Sogn og Fjordane

15 Møre og Romsdal

Trøndelag

Nord-Norge

Svalbard m.m.

Amerika

Norden

Resten av verden

Finn kilde

Du kan fylle ut ett eller flere søkekriterier

Haugesund Sveio Hovedrulle
 Maskinist- og fyrbøtterrulle Register til ruller

Nullstill

SØK

Fritekstsøk +

Periode +

Form +

Emneknagger +

Oppbevaringssted +

Arkiv +

Kategori -

Folketellinger ▾

Manntall ▾

Kirkebøker ▾

Emigrantmateriale ▾

Skiftmateriale ▾

Sjømannsruller og militære ruller ▾

Skoleprotokoller ▾

Helsemateriale ▾

Søket ditt ga 23 treff som inneholder alle søkebegrepene:

1

Haugesund sjømannskontor, Sjømannsinnrullering, sertifikater og bøter, Sjømannsregister nr. 5, Navneregister Haugesund krets >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Haugesund sjømannskontor, Maskinist- og fyrbøtterrulle nr. 1, 1883 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

Innrulleringssjefen i Bergen, Sjøfartshovedrulle B for Bergen krets, nr. 2: Sjøfartshovedrulle B, Stavanger og Haugesund, 1883-1890 >

Arkiv: **Innrulleringssjefen i Bergen**

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

Haugesund sjømannskontor, Sjømannsinnrullering, sertifikater og bøter, Sjømannsregister nr. 3, Navneregister Haugesund krets >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Haugesund sjømannskontor, Sjømannsinnrullering, sertifikater og bøter, Sjømannsregister nr. 4, Navneregister Haugesund krets >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Haugesund sjømannskontor, Sjømannsinnrullering, sertifikater og bøter, Sjømannsregister nr. 6, Navneregister Haugesund krets, 1945

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Haugesund sjømannskontor, Sjømannsinnrullering, sertifikater og bøter, Sjømannsregister nr. 7, Navneregister Haugesund krets, 1944

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 1, Skudenæs krets, Patent nr. 1-958 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Innhold

Visningsvalg: Utvidet Komprimert

Statsarkivet i Stavanger

Haugesund sjømannskontor*

Melding om stram innbinding				upaginert
Tittelblad				1
Patenter nr.	1-49			2
Patenter nr.	50-97			27
Tittelblad				51
Patenter nr.	1, 98-100			52
Autorisasjon				upaginert

Kildeinformasjon

Statsarkivet i Stavanger

Oppbevaringssted

Statsarkivet i Stavanger

Arkivreferanse

Lenke til Arkivportalen

Arkiv

Haugesund sjømannskontor*

Serie og underserie(r)

Stykke/mappe

Kildetype

Maskinist- og fyrbøtterulle

Protokollnr./tidsrom

nr. FER00014883

Område

-

Merknader

Sjøfartsrulle Haugesund krets for maskinister og fyrbøtere nr. 1-97

Emneknagger

Sjøinnullering Sjømann og sjøfolk Sjøfart Støttige arkiver

Arkivverket

Digitalarkivet, Arkivverket, Postboks 4013 Ullevål stadion, 0806 OSLO

Hjelpetelefon: 480 55 666

E-post: digitalarkivet@arkivverket.no

Orgnr.: 961 181 399

Direkteoppslag med bilde-ID

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

DA DIGITALARKIVET

Hjem > Finn kilde > Haugesund sjømannskontor, Sjømannsinnrulling, sertifikater og bøter, Sjømannsregister nr. 3, Navneregister Haugesund krets

Haugesund sjømannskontor*

SAST

ARKIVREFERANSE: Del Skriv ut

Haugesund sjømannskontor, Sjømannsinnrulling, sertifikater og bøter, Sjømannsregister nr. 3, Navneregister Haugesund krets

Geografi

Fylke: Rogaland
Kommune (1947): Haugesund

Merknader

Navneregister med henvisning til rullenummer (fornavn) Haugesund krets

Emneknagger

Sjøinnrulling Sjømenn og sjøfolk Sjøfart Statlige arkiver

Om skannet versjon

Skannet:
Merknader:

ANSVARLIG AKTØR

- > Statsarkivet i Stavanger

Oppbevaringssted:
> Statsarkivet i Stavanger

SKANNET VERSJON

- > Vis innholdsside
- > Vis første side

Windows taskbar: Anetavle, Hans, Digitalarkivet - Googl..., Presentasjon Medlem...

System tray: ENG 16:53

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Innhold for Haugesund Sjømann: x +

media.digitalarkivet.no/db/contents/69682

ARKIVVERKET
DIGITALARKIVET

Arkivverket Digitalarkivet Blogg Forum PDF-hefte (9) English

Hjem > Søk skanna materiale > Innhold

Innhold

Visningsvalg: Utvidet Komprimert

Statsarkivet i Stavanger

Haugesund sjømannskontor*

Melding om stram innbinding				upaginert
Fornamsregister	A, Å			2
Fornamsregister	B			9
Fornamsregister	C			15
Fornamsregister	D			23
Fornamsregister	E			28
Fornamsregister	F			36
Fornamsregister	G			40
Fornamsregister	H			47
Fornamsregister	I-J			55
Fornamsregister	K			67
Fornamsregister	L			73
Fornamsregister	M			79
Fornamsregister	N			85
Fornamsregister	O			91
Fornamsregister	P			101
Fornamsregister	R			109
Fornamsregister	S			116

Kildeinformasjon

Statsarkivet i Stavanger

Oppbevaringssted
Statsarkivet i Stavanger

Arkivreferanse
Lenke til Arkivportalen

Arkiv
Haugesund sjømannskontor*

Serie og underserie(r)

Stykke/mappe

Kildetype
Register til ruller

Protokollnr./tidsrom
nr. Fba/L0003

Område
-

Merknader
Navneregister med henvisning til rullennummer (fornavn)
Haugesund krets

Emneknagger
Sjømannrulling Sjømann og sjøfolk Sjøfart Stallige arkiver

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Skanna materiale: SAST, Haugesund

media.digitalarkivet.no/view/69682/37

Arkiverket Digitalarkivet Blogg Forum PDF-hefte (9) English

Hjem > Søk skanna materiale > Innhold > ru10511409222037

SAST, Haugesund sjømannskontor, s. 47

Filter: Fornamsregister H

Side 47

37 119

The image shows a handwritten list of names and numbers, likely a maritime register. The list is written in cursive and is organized into columns. The names are written in the first column, and the numbers are in the second column. The list is titled 'SAST' and is from the 'SAST, Haugesund sjømannskontor'.

Name	Number
Hans Jacob Knudsen	15
Hans Høegsund	24
Hans Olaf Lunde	36
Hans Henrik Naade	161
Hans Olaf Naade	109
Hans Ommundsen	160
Hans Ellert Haarsen	195
Hans Andersen Fosf	200
Hans Jacob Høines	201
Hans Christian Fallesen Høy	209
Hans Knudsen	210
Hans Andreas Pedersen	218
Hans Larsen Skudnesbarn	259
Hans Pedersen Tommerup	268
Hans Olav Skudnesbarn	269
Hans Jørgen Torgersen	338

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Skanna materiale: SAST, Haugesund

media.digitalarkivet.no/view/69682/38

Arkiverket Digitalarkivet Blogg Forum PDF-hefte (9) English

Hjem > Søk skanna materiale > Innhold > ru10511409222038

SAST, Haugesund sjømannskontor, s. 48

Filter: Fornamsregister H

Side 48

38 119

Side 38		Side 48	
Hans Jacob Hansen Slaga	152.	442.	
Haugen Hansen Bjør	174.	520.	
Holte Rudmiska Villand	203.		
Holte Malvarssen Bjør	204.		
Holte Matgerden Husen <i>Skjvin</i>	210.	436.	
Holte Larsen Vannig	226.		
Holte Malvarssen Sand	227.		
Holte Boier Johansen	237.	572.	
Holte Malvarssen Linnai <i>Skjvin</i>	285.		
Holte Larsen Sandnes		341.	
Holte Larsen Andland	354.	354.	
Holte Andersens Andersens Sandnes		354.	
Holte Venustsen Anse	408.		
Holte Edvard. Jacobsen	479.		
Holte	459.		
		Side 48	
Hans Larsen Hane <i>minst 663</i>	667.		
Hans Jørgen Nilsen Sandnes <i>Skjvin</i>	335.		
Hans Andreas Haugen Bjør	678.	602.	
Haugen Bjørn Jørgen	702.	720.	
Holte Olsen Sand	719.	584.	
Hans Olsen Sandnes	729.		
Hans Bjørn Bjør	767.		
Hans Larsen Holten Bjør	756.	732.	
Hans Jørgen Lillgren	732.	728.	
Holte Sandnes Langager	735.		
Hans Jørgen Holten Bjør	779.	736.	
Hans Jørgen Langager	426.	489.	
Hans Hansen Sandnes		489.	
Hans Anders Larsen Sandnes	790.		

ENG 16:57

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

DA DIGITALARKIVET

Hjem > Finn kilde > Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 4, 1868, Haugesund krets, Patent nr. 1-1922

Haugesund sjømannskontor*

SAST

ARKIVREFERANSE: **Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 4, 1868, Haugesund krets, Patent nr. 1-1922**

Geografi

Fylke: Rogaland
Kommune (1947): Haugesund

Merknader

Sjøfartsrulle Haugesund krets nr. 1-1922

Emneknagger

Sjøinnrullering Sjømenn og sjøfolk Sjøfart Statlige arkiver

Om skannet versjon

Skannet:
Merknader:

ANSVARLIG AKTØR

- Statsarkivet i Stavanger

Oppbevaringssted:

- Statsarkivet i Stavanger

SKANNET VERSJON

- Vis innholdsside
- Vis første side

Del Skriv ut

ENG 16:59

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Innhold for Haugesund Sjømann: x +

media.digitalarkivet.no/db/contents/66516

ARKIVVERKET
DIGITALARKIVET

Arkiverket Digitalarkivet Blogg Forum PDF-hefte (9) English

Hjem > Søk skanna materiale > Innhold

Innhold

Visningsvalg: Utvidet Komprimert

Statsarkivet i Stavanger

Haugesund sjømannskontor*

Melding om stram innbinding			upaginert
Tittelblad			upaginert
Patenter nr.	1-100		1
Patenter nr.	101-200		50
Patenter nr.	201-300		100
Patenter nr.	301-400		150
Patenter nr.	401-500		200
Patenter nr.	501-600		250
Patenter nr.	601-700		300
Patenter nr.	701-800		350
Patenter nr.	801-900		400
Patenter nr.	901-962		450
Melding om stram innbinding			upaginert
Patenter nr.	961-1000		480
Patenter nr.	1001-1100		500
Patenter nr.	1101-1200		550
Patenter nr.	1201-1300		600
Patenter nr.	1301-1400		650

Kildeinformasjon

Statsarkivet i Stavanger

Oppbevaringssted
Statsarkivet i Stavanger

Arkivreferanse
Lenke til Arkivportalen

Arkiv
Haugesund sjømannskontor*

Serie og underserie(r)

Stykke/mappe

Kildetype
Hovedrulle

Protokollnr./tidsrom
nr. Fbb/L0004/1868

Område
-

Merknader
Sjøfartsrulle Haugesund krets nr. 1-1922

Emneknagger
Sjømnnrullering Sjømenn og sjøfolk Sjøfart Statlige arkiver

Anetavle Hans Innhold for Haugesu... Presentasjon Medlem...

ENG 17:01

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Skanna materiale: SAST, Haugesund > +
 media.digitalarkivet.no/view/66516/219

ARKIVVERKET DIGITALARKIVET Arkiverket Digitalarkivet Blogg Forum PDF-hefte (9) English

Hjem > Søk skanna materiale > Innhold > ru10511406110219

SAST, Haugesund sjømannskontor*, 1868, s. 214
 Filter: Patenter nr. 401-500

Side 214

219 975

Patent-No. Naar udstedt.	Defor- teubed.	Navne.	Tingfang (Købshad) Rode-No. Opbødssted.	Født naar og hvor.	Ejverført fra Matrikulo- No.	Specielle Ophø- ninger.	Paamonstret.		
							Datum.	Stk.	Øra.
429		Daniel Samson					1869		
10/4-69		Koderand							

Udførelsespligtig.			Udførel.		Hav Lagt Paa- noet.	Anmærkninger, Sedtionen eller Udførelsen vedkommende.
Jættl.	Sam. Klasse.	Da- tum.	Trafik- retts- sæde.	Refer.		

Afmonstret eller afgaaet.		Paamonstret.			Afmonstret eller afgaaet.		Fartid.	Anmærkning.	
Til.	Datum.	hvor.	Datum.	Stk.	Øra.	Til.			Datum.

430

Ole Olsen

1869

1869

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Kirkebøker

Emigrantmateriale

Skiftemateriale

Sjømannsruller og militære ruller

Skoleprotokoller

Helsemateriale

Fattigvesen

Regnskap og skattemateriale

Tinglysingsmateriale

Matrikler og jordebøker

Assuransmateriale

Rettergang og straff

Geistlig arkiv

Samferdselsmateriale

Diverse kilder

Geografi

Østlandet

Sørlandet

Vestlandet

Trøndelag

Nord-Norge

Haugesund sjømannskontor, Sjømannsinnrullering, sertifikater og bøter, Sjømannsregister nr. 6, Navneregister Haugesund krets, 1945 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)

Haugesund sjømannskontor, Sjømannsinnrullering, sertifikater og bøter, Sjømannsregister nr. 7, Navneregister Haugesund krets, 1944 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 1, Skudenes krets, Patent nr. 1-958 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 2, Skudenes krets, Patent nr. 959-2439 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 3, Skudenes krets, Patent nr. 965-2440 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 4, 1868, Haugesund krets, Patent nr. 1-1922 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 5, Haugesund krets, Patent nr. 1-1922 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 6, Haugesund krets, Patent nr. 1923-2884 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 7 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 8, 1885 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***[Bla i skannet utgave >](#)*Ikke søkbar*

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Finne kilde Digitalarkivet

digitalarkivet.no/search/sources?s=&from=&to=&format=all&archive_key=&st%5B%5D=HORU&st%5B%5D=MARU&st%5B%5D=RERU&m%5B%5D=1106&m%5B%5D=1216

vestenrue

Trøndelag

Nord-Norge

Svalbard m.m.

Amerika

Norden

Resten av verden

Nullstill

SØK

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 8, 1885 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 9 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 10 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 11 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 12 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 13 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 14, 1912 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 15, 1912 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 16, 1945-1949 >

Arkiv: **Haugesund sjømannskontor***

Bla i skannet utgave >

Ikke søkbar

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

DA DIGITALARKIVET

Hjem > Finn kilde > Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 11

Haugesund sjømannskontor*

SAST

ARKIVREFERANSE: **Haugesund sjømannskontor, Hovedrulle nr. 11**

Geografi

Fylke: Rogaland
Kommune (1947): Haugesund

Merknader

Sjøfartsrulle B Haugesund krets nr. 98-476

Emneknagger

Sjøinnrullering Sjømenn og sjøfolk Sjøfart Statlige arkiver

Om skannet versjon

Skannet:
Merknader:

ANSVARLIG AKTØR

- > Statsarkivet i Stavanger

Oppbevaringssted:

- > Statsarkivet i Stavanger

SKANNET VERSJON

- > Vis innholdsside
- > Vis første side

Del Skriv ut

ENG 17:17

På jakt etter sjøfartsrulle 429:

Innhold for Haugesund Sjømann: x +

media.digitalarkivet.no/db/contents/66523

ARKIVVERKET
DIGITALARKIVET

Arkiverket Digitalarkivet Blogg Forum PDF-hefte (9) English

Hjem > Søk skanna materiale > Innhold

Innhold

Visningsvalg: Utvidet Komprimert

Statsarkivet i Stavanger

Haugesund sjømannskontor*

Melding om stram innbinding			upaginert
Tittelblad			upaginert
Patenter nr.	98-149		1
Patenter nr.	150-199		27
Patenter nr.	200-249		52
Patenter nr.	250-299		77
Patenter nr.	300-349		102
Patenter nr.	350-400		127
Patenter nr.	401-450		153
Patenter nr.	451-476		178
Autorisasjon			upaginert

Kildeinformasjon

Statsarkivet i Stavanger

Oppbevaringssted
Statsarkivet i Stavanger

Arkivreferanse
Lenke til Arkivportalen

Arkiv
Haugesund sjømannskontor*

Serie og underserie(r)

Stykke/mappe

Kildetype
Hovedrulle

Protokollnr./tidsrom
nr. Fbb/L0011

Område
-

Merknader
Sjøfartsrulle B Haugesund krets nr. 98-476

Emneknagger
Sjømnerullering Sjømenn og sjefolk Sjøfart Statlige arkiver

Arkiverket
Digitalarkivet, Arkiverket, Postboks 4013 Ullevål stadion, 0806 OSLO
Hjelpetelefon: 480 55 666
E-post: digitalarkivet@arkivverket.no
Orgnr.: 961 181 399

Direkteoppslag med bilde-ID

Anetavle Hans Innhold for Haugesund... Presentasjon Medlem...

ENG 17:18

Omsider fant jeg Sjøfartsrulle 429:

Skanna materiale: SAST, Haugesund

media.digitalarkivet.no/view/66523/173

Arkiverket Digitalarkivet Blogg Forum PDF-hefte (9) English

Hjem > Søk skanna materiale > Innhold > ru10511407032173

SAST, Haugesund sjømannskontor*, s. 167

Filter: Patenter nr. 401-450

Side 167

173

201

The image shows two pages of a handwritten shipping log (Sjøfartsrulle) from 1849. The left page is numbered 173 and the right page is numbered 167. Both pages contain tables with columns for ship names, dates, and destinations. The left page has a red circle around the entry for '429'.

Patent- eller Sjømanns- nr.	Sjømanns- navn	Navne.	Fødselstid (Fødsels- År, Måned, Dag)	Fødselstid (Fødsels- År, Måned, Dag)	Sjømannstid, utgået i ubentrigt Fort.				
					Dato.	Utgået med Stib.	Fra.	Til.	Utgået med Stib.
429	Thorbjørn	Thorbjørn	1849	1849	1849	1849	1849	1849	1849
13	Tromm	Tromm	1849	1849	1849	1849	1849	1849	1849
32	Speisjakt	Speisjakt	1849	1849	1849	1849	1849	1849	1849
40	Speisjakt	Speisjakt	1849	1849	1849	1849	1849	1849	1849

Patent- eller Sjømanns- nr. 401-450

Side 167

173

201

Her fant jeg fullstendig oversikt over båter og fartstid :

Patent-No. Nær adstedt.	Befarelsed.	Navne.	Linglag (Kjøbstad). Rode-No. Opholdssted.	Født, naar og hvor samt Forsaldres Navn.	Overført fra Annotations- Balle-No.	Paamonstret, udgaet i udenrigst Fort.					Afmønstret eller afgaet.		Fartstid.		Paamonstret, udg			
						Dato.	Paamonstret.	Ud- egpederet.	med Skib.	Fra.	Til.	Dato.	Hvor.	inden- rigst.	uden- rigst.	Anmærkninger.	Dato.	Paamonstret.
429	Trønder	Hans Klindtzen	Trønder	10/4 1898	2670	12/12-14	1/2	Ralto	Kjøbenhavn	Kjøbenhavn	5/12-14	Christiania	6.22	Trønder				
23/4 13	Trønder	Trønder	Trønder	14/2 32		1/12-22	1/2	Stinar	Hegsund	Udlandet	20/12-23							
				16/2 32		19/10-26			Hegsund		15/12-23							
				28/3 40		17/8-28					27/10-30							
						26/5-30					28/11-30							
						17/11-30					12/10-31							
						26/5-31					14/12-31							
						3/12-31					8/10-32							
						7/1-32					3/11-33							
						27/3-33					24/9-36							
						22/12-34					11/12-37							
						23/4-37					2/11-39							
						9/5-38					14/3-40							
						26/1-40					10-48							
						17/6-48					9/8-48							
						24/9-48					14/5-50							
						11/10-48												

16/2 32 spesielt certifikat
som motormaskinist
av 1ste klasse (uten begrensning)
2.13.

Reg. nr. 159311

Utdrivnings- pliktig fra	Utdrevet Aar.	Tjenstgjort			Anmerkninger, Eksjonen eller Utdrivningen vedkommende.
		fra	til	hvor	

Utkomst fra 1/10 15

Annotasjonsrulle 2670:

Photos - Hans Knutsen_Anotasjonsrulle_2670_kopi.jpg

See all photos + Add to

Search Edit & Create Share

Search Edit & Create Share

2669	Mind Bendie	Tromsø 1852	11-64	1878	3. 10.8.1878
21/3-82	Jensen	Dalers Gåleni	Tromsø 1852	11-64	1879
2670	Marsen	Sundheim	Tromsø 1852	9-61	1876
21/3-82	Falkeid	Falkeid i Tromsø	Tromsø 1852	9-61	1876
2670	Hans Knutsen	Tromsø 1852	10-4	1908	23/4. 1913 overført til S.R.B. nr. 429
21/3-82	Tromsø	Tromsø	10-4	1908	

13/3-82	Occident	Kongsrud	Osteroien	11-64	
21/3-82	Laga	do.	Trindal	11-64	
18/5-83	Jordenstgold	do.	Island	11-64	
26/3-84	Esraas	Trondheim	Trondheim	11-64	
21/3-82	Norden	Tromsø	Tromsø	11-64	
31/3-82	G. beneger	Tromsø	Tromsø	11-64	
21/3-82	Mikserna	do.	Dammund	11-64	
21/3-82	Sodis	do.	do.	11-64	
21/3-82	Sisøy	do.	do.	11-64	
18/3-11	Sara	do.	do.	11-64	
27/3-12	Stige	do.	do.	11-64	

Motormaskinist av første klasse Hans Knutsen Trovåg f. 10. april 1894, Sveen

ad lov av 10de februar 1903
(underliggende lov av 10de juli 1909) § 13. Skjema nr. 16 e.

Hopi

Spesielt certifikat

Motormaskinist av 1ste klasse
etter motormaskinistlovens § 13.

Sjefarts-rulle nr. 429
Hans Knutsen Trovåg
av *Haugesund* mønstringskrets:
Yvern lensmannsdistrikt (n) rode-nr. 6
født den *10 april 1894* *Yvern*

av hár, av sine, av hende, har for underegnede mønstringsstyre godkjort å ha oppfylt de i motormaskinistlovens § 13 fastsatte betingelser for å kunne tjenestgjøre i stilling hvortil certifikat som motormaskinist av første klasse forlanges, hvorfor han herved på begjæring meddeles dette certifikat, der berettiger ham til å tjenestgjøre i sådan stilling.

§ 10 V. 4
21/12/

Mønstringsstyret for *Bergens Mønstringsdistrikt* den *16 februar 1937*
Thor. Hansen (styremann) *Carl. Borchrup* (varestyremann)

Kristbjørn Kopsi 28/1/37
Bergens Mønstringsdistrikt

Notert i *Haugesund* sjefarts-rulle.
P. J. ...

Vrad!

Utsnitt fra Hovedrulle 1b Haugesund Mønstringsdistrikt. Se avskrift i [tabell motstående side](#)

Haugesund Anotasjonsrulle nr 2670 / Hans Knutsen Trovåg f. 10/4 1894, Sveen

Dato:	Skip:	Fra:	Til:	Dato:	Hvor:	Fartstid utenriks	Anmerkning
22/7-1910	D/S <u>Salus</u>	Haugesund	Utlandet	14/10-10	Haugesund	2m /22d	Dekksmann
29/10-10	D/S Risøy	- « -	- « -	5/9-1911-	<u>Boness</u>	10m /6d	Dekksmann
18/9-11	D/S Dana	- « -	- « -	22/3-12	Haugesund	6m /4d	Kullempor/ Fyrbøter
27/3-12	D/S <u>Argo</u>	- « -	- « -	4/4-13	Hamburg	12m /7d	Fyrbøter

Avskrift fra sjømannsrulle:

Haugesund Sjømannsrulle 1b, patent nr 429 / Hans Knutsen Trovåg f. 10/4 1894, Sveen

Dato:	Skip:	Fra:	Til:	Dato:	Hvor:	Fartstid utenriks	Anmerkning
13/5-14	D/S Balto	Haugesund	København	5/12-14	Kristiania	6m /22d	Fyrbøter
12/1-22	M/S Steinar	Haugesund	Utlandet	-	-		<u>Donkeyman</u>
10/3-23	M/S Haugar	- « -	- « -	20/12-23	?		<u>Donkeyman</u>
20/12-23	M/S Haugar	- « -	- « -	15/8-24	Bergen	7m /26d	3. maskinist
15/10-26	M/S Haugar	- « -	- « -	27/7-27	Haugesund	9m /12d	2. maskinist
17/8-28	M/S Haugar	Sandefjord	- « -	17/12-28	Sandefjord	4m /10d	2. maskinist
26/5-30	M/S Pioner	Bergen	- « -	10/10-30	Moss	4m /12d	1. maskinist
17/11-30	M/S Pioner	Moss	- « -	28/11-30	- « -	0m /11d	1. maskinist
26/5-31	M/S Pioner	Kristiansund	- « -	12/10-31	- « -	4m /17d	1. maskinist
3/12-31	M/S Pioner	Moss	- « -	14/12-31	- « -	0m /12d	1. maskinist
7/4-32	M/S Pioner	Tønsberg	- « -	8/10-33	Oslo	6m /1d	1. maskinist
27/3-33	M/S Pioner	Oslo	- « -	8/11-33	Moss	7m /12d	1. maskinist
22/12-34	M/S Vinland	Oslo	- « -	24/9-36	Oslo	21m/22	2. maskinist
23/4-37	M/S Peik	Haugesund	Hamburg	17/12-37	Hamburg	7m/21d	2. maskinist
9/5-38	M/S Nyhaug	Haugesund	Göteborg	7/11-39	Haugesund	17m/28d	2. maskinist
26/1-40	M/S Basra	Trondheim	Utlandet	16/3-40	Forlist Nordsjøen	1m/20d	1. maskinist
17/8-48	M/S Arosa	Rotterdam	- « -	9/10-48	Rotterdam	1m/22d	2. maskinist
11/10-48	M/S Hilda Knutsen	- « -	- « -	16/5-50	Stockholm	17m/25d	Maskinsjef

Mannskapsbilde fra DS Balto 1914:

Forliset til M/S Basra våren 1940

MARGARETH SKOGLAND

a

Krigsseiler serien

PULS HAUGESUND

Siste reis for M/S «Basra»

I november 1939 opprettet britene konvoiseilinger mellom Norge og Storbritannia.

Konvoiene ble eskortert av Royal Navy, og de fleste handelsskip benyttet seg av dette preventive tiltaket mot den økende tyske ubåttrusselen.

TIL BUNNS: Det var ikke tyske ubåter som senket M/S «Basra», derimot D/S «Listo» fra Kristiansand. FOTO: HAUGESUND REDERIFORENING

Av Leif M. Bjørkelund
27. februar 2015, kl. 22:17

Artikkelen er over 4 år gammel

Haugesundskipet ble senket av et norsk skip fra samme konvoi.

Konvoiseilas var risikabelt..

- og det er historien til det panamaregistrerte M/S «Basra» et eksempel på. Den 12. desember 1938 overtok skipsreder Valdemar Skogland M/S «Wieringen» fra det nederlandske Stoomv-Maats-verftet. Skipet, som var bygd 1914 i Rotterdam, var på 5500 tdw og fikk navnet «Basra».

Det ble registrert på Anglo Steamship Corporation under Panama-flagg.

«Basra» seilte med full norsk bemanning. Kaptein Rolf Nicolay Haavik (1892–1985) var nylig kommet hjem etter sykeav mønstring i Dunkirk på grunn av malaria etter fem års tjeneste som fører av Skoglands D/S «Notos».

- Haavik forteller at han ble oppsøkt hjemme av rederen som ba ham reise til Rotterdam og overta det nyinnkjøpte skipet. Haavik aksepterte tilbudet og reiste til Nederland sammen med 1. styrmann Thor Andreas Odland og 1. maskinist Hans Knutsen.

Dakar

Etter overtakelsen ble «Basra» tatt hjem til Rosenberg i Stavanger for dokking og reparasjon. I mars lastet «Basra» i Nordenham for India og passerte Suez-kanalen 1. april med ankomst Calcutta den 14.

Skipet ble fram til sommeren engasjert i fart i Østen, og avgikk 22. juni Saigon lastet med ris bestemt for fransk Vest-Afrika.

16. august gikk 1. styrmann Thor Odland, som da var 28 år gammel, i land i Dakar. Han var sønn av skipsreder Jacob Odland S.S. og mønstret 29. september på Odland-rederiets nybygde M/S «Anna Odland» som lå klar for overlevering i Tyskland. (se den kommende artikkelen om «Anna Odland» i Haugesunds Avis i mars).

Da Frankrike og Storbritannia erklærte krig mot Tyskland 3. september 1939, lå «Basra» fortsatt i Dakar, ankret i elven Keulak med lasten om bord.

Utdrag fra dekkdagboken:

Fra 4. til 9. mars lastet skipet 5.200 tonn kullstøv i Clydebank bestemt for København. Avseilte fra River Clyde den 10. kl. 09.00 og ankret opp ved 15-tiden den 12. på reden i Kirkwall for å avvente konvoi over Nordsjøen. Lørdag 16 mars kl. 09.50 hev man opp ankeret og styrte etter marinens anviste kurser og tok plass i konvoien.

Dekksmannskapet, åtte mann, ble satt på vakt fordelt på to vakter med fire mann på hver. Utkikken oppholder seg på øvre bro sammen med vakthavende styrmann, samt en mann på under-broen. Fra avgang fra Kirkwall oppholdt kapteinen seg hele tiden på broen og styrte SW-kurs etter leder- skipet som var det svenske «Ada Gorthon». Kl. 17.50 sluttet skipene seg til hoved- konvoien ON 20. Kl. 18.30 er alle skip anvist plass i konvoien.

Konvoien gikk i fire kolonner med en avstand på to-tre kabellengder. «Basras» plass var nr. 2 i kolonnen lengst til babord aktenfor «Ada Gorthon».

Kollisjonen:

Et av skipene i sidekolonnen på styrbord for «Basra» var det norske D/S «Listo» til Herlof Andersen i Kristiansand. Alle skipene var mørklagt med kun en avblendt akterlanterne. Kl. 22.00 den 16. mars oppdaget jungmann Noris Myrås, som hadde utkikk på broen, silhuetten av et skip som nærmet seg fra styrbord.

Vakthavende 3. styrmann Ottar Rasmussen ga straks ordre om hardt babord ror og deretter fire korte støt i skipsfløyten. Skipet som nærmet seg på kollisjonskurs, viste seg å være D/S «Listo». Skipet hadde koks som dekkslast og dette ble senere hevdet å være en mulig årsak til at rorledningen låste seg. Kollisjonen var ikke til å unngå og rammet «Basra» ved 4. luken om styrbord. Hovedmaskinen ble straks stoppet.

Forliset 16. mars 1940 – Kaptein Haavik forteller:

– Jeg hadde stått oppe på broen fra klokka 05 om morgenen den dagen og jeg var så trett at jeg knapt kunne stå på beina. Jeg sa til 3. styrmannen som hadde vakt: «Hvis det er noe, så purr meg ut øyeblikkelig». Jeg slengte meg ned på brisken inne i bestikken og jeg hadde ikke før lagt meg ned på så kom

styrmannen: «Det e' ein båt som renne på oss her!». Jeg sprang ut og med det samme jeg kom ut på brua så rant den inn i oss. Rorledningen hadde satt seg fast og skipet hadde mistet styringen. Båten svingte over i 90 graders vinkel og rente rett inn i oss med full fart. Det ble slått et hull i skuteseiden, så stort at en kunne ha kjørt gjennom. Båten begynte straks å synke, så det var ikke annet å gjøre enn å hoppe i livbåtene. Livbåtene var klare uthengt naturligvis, så det var bare å hoppe i båtene med en gang. Vi fikk ikke berget noen ting. Til og med skipspapirene forsvant. Det blåste kuling og det ble storm i løpet av natten – riktig storstorm. Men i mellomtiden var vi alle 25 mann blitt plukket opp av en annen Sørlandsbåt, D/S «Løvaas» av Arendal, som var lastet med koks. Med denne ble vi tatt inn til Bergen og videre til Haugesund og gikk i land ved 22-tiden den 19. mars.

Mannskapslisten:

Vanligvis i denne krigsseiler-serien trykker vi også mannskapslistene på skipene som blir omtalt. Når det gjelder historien om M/S «Basra» har det imidlertid ikke vært mulig å få fram en komplett mannskapsliste. Fra sjøforklaringen som ble holdt i Haugesund byrett i mars 1940 i forbindelse med forliset er følgende personer nevnt:

- * Kaptein Rolf Nicolay Haavik, Haugesund, 47 år.
- * 1. styrmann Karulf Marius Madsen, Haugesund 35 år.
- * 3. styrmann Ottar Johan Rasmussen, Skudeneshavn 34 år.
- * Matros N. Grutle.
- * Jungmann Noris Nyrås, Åndalsnes, 28 år.
- * Dekksgutt Magnar Storfjell, Balangen 17 år.
- * 1. maskinist Hans Knutsen, Haugesund 46 år.

HAU20319280320001 HILDA KNUDSEN. Foto via SIU.

1928 MT HILDA KNUDSEN (1) (HAU203192803)

Type	Motorskip, tanker motor ship, tanker.	Off.no (IMO):	5606806
Flagg (flag):	NOR	Havn(port):	Haugesund
Byggeår (year built):	1928/07	Bnr (Sno):	32
Bygger (yard):	A/S Nakskov Skibsværft, Nakskov, Danmark.		
Eier (owner):	Skibs-A/S Hilda Knudsen, Haugesund.		
Disponent (manager):	Knut Knutsen OAS, Haugesund.		
Klasse (Class):	LR +100A1		
Tonnasje (Tonnage):	14.100 tdw, 9.178 brt, 5.472 nrt.		
Dimensjoner (size):	L os : 489,0' L bp : 470,3' B: 64,5' D: 35,4' Dypp: 28' 5 1/2"		
Lasthåndtering (cargo handling.)			
Kjølemaskineri. (Ref. machinery):			
Navigasjonsutstyr:			
Manøversystemer (syst. for manouvering)			
Dekksmaskineri (deck machinery):			
Kommunikasjon (comm.):			

Etter forliset med M/S Basra valgte farfar å vente med å reise ut til etter at krigen var slutt. Den siste båten han reiste med var M/T Hilda Knudsen.

Kallesignal (Call sign.):	LGQK/LGVA
Fremdrift (propulsion):	2 x dieselmotorer, Burmeister & Wain DM6250. Hver 4-takt/enklvt., 6-sylinder, syl. dim.: 630 x 1.100 mm. Samlet 3.800 BHK. 2 propellere. Bygget av Burmeister & Wains Maskin- & Skibsbyggeri, København, Danmark.
Fart/forbr. (speed/cons.):	12,0 knop.
Hjelpemaskineri (aux):	
Tot. el. kraft (el. power):	
Kjele(r) (boiler):	2 x dampkjeler (boilers).
Bemanning (crew):	pers,
Historikk:	<p>1926 Kontrahert i november for GBP 171.500 + DKK 101.000.</p> <p>1928 Bygget som HILDA KNUDSEN ved A/S Nakskov Skibsværft, Nakskov, Danmark for Skibs-A/S Hilda Knudsen (Knut Knutsen OAS), Haugesund. Sjøsett 25/02, levert i juli. Byggesum NOK 3.300.000.</p> <p>1931 Nye fribordsregler ga ny tonnasje 14.100 tdw.</p> <p>1940 Nortraship ble managers i april.</p> <p>1945 Returnert til eierne i oktober.</p> <p>1947 Overført i juli til Skibs-A/S Hilda Knudsen (Chr. Haaland), Haugesund.</p> <p>1955 Solgt 22/01 for GBP 80.000 til British Iron & Steel Corp. (BISCO), London, England.</p> <p>Ankom 14/04 til Blyth, England for hugging ved Hughes Bolkow Shipbreakers Ltd.</p>

History in English:	<p>1926 Ordered in November for GBP 171.500 + DKK 101.000.</p> <p>1928 Built as HILDA KNUDSEN at A/S Nakskov Skibsværft, Nakskov, Denmark for Skibs-A/S Hilda Knudsen (Knut Knutsen OAS), Haugesund. Launched 25/02, delivered in July. Building costs NOK 3.300.000.</p> <p>1940 Nortraship became managers in April.</p> <p>1945 Returned to owners in October.</p> <p>1947 Transferred in July to Skibs-A/S Hilda Knudsen (Chr. Haaland), Haugesund.</p> <p>1955 Sold 22/01 for GBP 80.000 to British Iron & Steel Corp. (BISCO), London, England.</p> <p>Arrived 14/04 til Blyth, England for demolition by Hughes Bolkow Shipbreakers Ltd.</p>
----------------------------	--

Kilde: Starke, DnV, Lloyds, Skipet 1/89 ved Dag Bakka jr, boka Knut Knutsen OAS av Tor Inge Vormedal, Stein Erik Dagsland
Forliset og beivret av Per Sundfær og Steinar Norheim.
Publisert 12/02-2016 (SN/PS)

eventuelt dra hjem. I etterkrigstiden ble kontraktstiden gradvis kortere og rederiet begynte å dekke hjemreisen for sjøfolkene når kontrakten var ferdig.

ENKELT Å DRA UT

På 1800-tallet bodde sjømennene i felles mannskapsrom, kalt en ruff, der man sov, spiste og oppbevarte tingene sine. Man prøvde også å tørke tøyet sitt der, med vekslende hell. Men i forbindelse med første verdenskrig blir det en forbedring av kårene til sjøfolk.

– Man får tomannslugarer, og ved overgangen fra seil til damp får man også lettere tilgang til varmtvann og det ble en høyere standard generelt. Overgangen fra seil til damp gikk relativt sakte i den norske flåten. Dampskipflåten vokste de siste tiårene av 1800-tallet, og seilskipene forsvant med første verdenskrig.

Når man dro ut for første gangen var det få krav til skole og læretid for de fleste. Krav til legesjekk kom først i 1903 for å unngå at mennene skulle ta med seg tuberkulosemitte ombord. Man ville også sjekke at de som dro var mentalt friske og egnet til oppgavene de skulle gjøre. Blant de som faktisk måtte ha utdanning finner man maskinister, styrmenn, kapteiner og stuerter. Kilder til disse finnes i skoleprotokoller fra sjømannsskolene. I tillegg til utdanning måtte offiserene ha fartstid. Man måtte altså ha seilt som matros for å utdanne seg til navigatør (styrmann). Mange tok utdanning mens de var til sjøs, eller hadde et avbrekk som sjømann for å studere videre.

Slik var sjømannsykket et yrke med mange muligheter. Man begynte nederst, men hvis man klarte å legge seg opp litt penger til å gå på skole, kunne man stige i gradene. Offiserene tjente vesentlig mer enn de underordnede sjøfolkene. En fullbefaren matros tjente omtrent dobbelt så mye som en sjømann som hadde seilt ett år. Førstestyrmannen tjente dobbelt så mye som han igjen. Det var mulig å arbeide seg opp, selv om man kom fra beskjedne kår.

INTERNASJONALE IMPULSER

Noe annet som preget livet til sjøs var det internasjonale miljøet som møtte de som dro ut. Kom man fra en liten bygd på 1800-tallet hadde man kanskje ikke møtt så veldig mange mennesker fra utlandet før. Det ble det kjapt endring på når en kom ombord.

På slutten av 1800-tallet var det mange romminger fra norske skip, med norske sjøfolk som stakk av. For eksempel for å bosette seg i USA. Disse måtte erstattes av internasjonal arbeidskraft. Det var mange svensker og dansker på grunn av språket, men også spanjoler, engelskmenn og noen amerikanere. De fleste som dro ut fra Norge kunne nok ikke engelsk, men mye av skipssjargongen er internasjonal.

Som at de sa «nede på streeten» og ikke gata. Mange lærte nok også språk etter-på, sier Elisabeth S. Koren, og legger til at hver fjerde mannskap på norskeide båter var utenlandske på 1960-tallet.

FIKK ORDNINGER FOR Å SENDE PENGER HJEM

Livet som sjømann førte også med seg fristelser. Sjøfolk er ofte beryktet for å være glade i alkohol. Elisabeth S. Koren forteller at dette ikke nødvendigvis er en myte, men at det bare viser en liten del av et større bilde. Veldig mange drakk nemlig ikke en dråpe på jobb, men at de grep anledningen med begge hender når de kom i land.

– De hadde tjent penger og de brant nok i lomma. Dette var hovedsakelig menn under 30 år, så de benyttet ofte muligheten til å ta seg en fest når de endelig kom i land. Det var en del som brukte opp alle pengene sine med en gang, og man vet også at en del ble lurt av mer brokete personer i sjømannskvartalerne. Mange ble rådet av de mer erfarne på båten om å ikke heve hele hyra med en gang, og flere instanser så også problemet mange hadde med pengehåndtering. Sjømannskirken kom i 1864, og på 1900-tallet får man et pengeoverførings-system som gjør at sjøfolk kunne sende penger hjem. Sjømannskirkens arkiv befinner seg på Statsarkivet i Bergen, sier hun, og legger til New York, Buenos Aires, Genova, Rotterdam, Le Havre og Hong Kong som noen eksempler på havner norske sjøfolk la til i.

FACEBOOK GOD KILDE

En god kilde for å finne informasjon om sjøfolk utenfor arkivverdenen er Facebook.

– Det finnes en del «mimresider» på nett, der tidligere sjøfolk møtes og mange av dem vet og husker mye. For eksempel Facebook-gruppen «Sjøfolk i utenriksfart», tipser Koren.

En annen god kilde til sjøfolk finner du på Slekt og Datas nettside. Blant annet har laget vårt i Vestfold digitalisert mye. Som nasjonalitetsmatrikler fra Bilbao. Der finnes også karakterkort fra sjømannsskoler og mannskapskort fra området med mer.

LES MER

En god kilde til døde/falne sjøfolk er bøkene «Fortegnelse over norske sjømenn som døde i utenriks fart». Disse finnes for årstallene 1940-1947, 1948-1951, 1952-1955 og 1956-1960. Bøkene finnes digitalt.

Historiske kilder til sjøfolk

Mange nordmenn har sjøfolk i slekta. Thomas Olsen ved Statsarkivet i Kristiansand forteller deg hvor du kan finne dem.

Bark «Songdal» i frisk seilas ved Kapp Horn. Bildet er tatt av en amerikansk matros ombord i årene 1912-13. PRIVATARKIVET ETER HARTVIG DANNEVIG, STATSARKIVET I KRISTIANSAND, DEP. NR. 508, BOKS 19.

I arkivet etter Kristiansand sjøfartskontor, 1948–1989, finner vi også en samling på 125 sjøfartsbøker fra perioden 1900–1965. Montasjen nedenfor viser noen av disse. Til høyre i bildet ser vi også eksempel på såkalte fartsbevis og bemanningslister fra et fartøy.

REGISTRERING AV VERNEPLIKTIGE FOR MARINEN FØR 1860

Før 1860 finnes det ikke systematisk registrering av sjømenn i Norge. Det som finnes, er de såkalte sjøsesjonsrullene eller sjøledgersrullene. Dette er lister over personer som var tjenestedyktige, og kunne bli innkalt til sjømiliter tjeneste. Personene i rullene var ikke nødvendigvis sjømenn, men kunne like så gjerne være sjødyktige fiskere eller lignende. Opplysninger om innrullering av vernepliktige for marinen kan finnes i både sivile og militære arkiver i statsarkivene eller Riksarkivet.

PRISONFANGEREGERISTERET

I 1807 kom Danmark-Norge på Napoleons side i krigen mot England. Engelske krigsskip oppbrakte alle de danske

og norske skip de kom over. Mannskapene ble satt i engelsk fangenskap. Totalt havnet 5000 nordmenn i «prisonen». I det engelske Admiraltetets arkiv i National Archives finnes protokoller med fortegnelser over disse krigsfangene. Flesteparten av disse opplysningene er tilgjengelig i databasen «Norske prisonfanger 1807–14» som finnes på Digitalarkivet.

REGISTRERING AV SJØFOLK I PERIODEN 1860–1948

I 1859 ble landet inndelt i seks mønstringsdistrikter, og hvert distrikt i flere kretser. Fra 1860 ble alle sjøfolk i utenriksfart ført inn i sjøfartsruller. Da den sjømiliter innrulleringen falt bort fra 1911, ble mønstringsvesenet opprettholdt sivilt for å kunne holde oversikt over sjøfolkene i handelsflåten.

Førstereisgutter ble innført i annotasjonsrullen. Når de hadde seilt i utenriksfart i 12 måneder etter fylte 15 år, ble de definert som «halvbefarne» og overført til hovedrullen. Det er alfabetiske registre til rullene.

Hvis en sjømann tok utdannelse og ble styrmann eller skipper, fikk han styrmannspatent eller skipper-sertifikat. Det var egne sertifikater for maskinister. Når en sjømann fikk et slikt patent eller sertifikat, ble det anmerket i hovedrullen.

I rullen er det ført inn de skip sjømannen hadde seilt med samt når han mønstret av og på. Det ble også notert hva slags stilling han hadde hatt ombord. På den måten gir sjøfartsrullene et bilde av hver sjømanns farts historie.

Sjømannrullene finner vi i arkivene etter sjøinnrulleringen og mønstringsseksjonene i statsarkivene. Rullene er skannet, og ligger på Digitalarkivet. Alle ruller som er avsluttet før 1930 er fritt tilgjengelige på nett. I en del tilfeller er nyere ruller tilgjengelige, da er det kontrollert at det ikke finnes personsensitive opplysninger i dem. Frem til alle nyere ruller er kontrollert for personsensitive opplysninger og lagt ut på nett, vil Arkivverket på forespørsel kunne sende lenker til opplysninger i det ferdige materialet.

Registrene til sjømannrullene for Stavanger i perioden 1860–1900 og Tromsø i perioden 1868–1899 er

i tillegg transkribert og søkbare på Digitalarkivet. På denne måten kan man i disse områdene gjøre søk på den enkelte sjømanns navn.

NETTSTEDER OG OPPSLAGSVERK

Nettstedet sjohistorie.no baserer seg på opplysninger fra sjømannrullene. Her er det registrert opplysninger om 21 000 norske sjøfolk, og 18 000 skip. Det er sjømannforeningen i Lillesand som har utviklet databasen, og følgelig er det registrert flest sjømenn (8700) fra Aust-Agder i databasen, men også et betydelig antall fra andre fylker: 2400 fra Vestfold, 1600 fra Hordaland og 1400 fra Vest-Agder. På nettstedet finner man bl.a. sjøfolkenes farts historie, hvilke rederier ulike skip har vært tilknyttet, fotografier av sjømenn og skip, sjøforklaringer, m.m.

Bøkene *Norges skipsforene: 1933–1935* og *Norges skipsforene: 1935–1953* er gode oppslagsverk. Bøkene inneholder fotografier og korte biografier om de enkelte skipsforene. Den sistnevnte boka kan leses i fulltekst på Nasjonalbibliotekets nettsider.

Ved oppslag i sjøfartsrullene er ofte skipnavnene vanskelige å tyde, da kan Det norske Veritas *Klasseregister over norske skip* som utkom årlig fra 1865 være et nyttig hjelpemiddel. Her er bl.a. skipenes navn, fører, hjemsted, og rederi oppgitt. For 1865 kan du finne norske skip i «Lloyds Register of Shipping».

I de tidligere avisene *Norges sjøfartstidende* og *Kysten*, som i 1912 ble slått sammen til *Norges Handels- og Sjøfartstidende*, kan man finne mange opplysninger om sjømenn og skip. Nasjonalbiblioteket har digitalisert både disse og flere andre eldre aviser slik at alle ord er søkbare. Enkelte aviser er tilgjengelige for alle på nett, andre bare via bibliotekenes avistjeneste.

ANDRE VERDENSKRIG

Nettstedet krigsseilerregisteret.no som administreres av Stiftelsen Arkivet i Kristiansand har registrert opplysninger om over 14 000 krigsseilere og nær 3500 skip. Opplysningene bygger bl.a. på Ex gratia-arkivet som ligger i Riksarkivet. Dette omfatter alle som søkte om erstatning i forbindelse med Nortraship-saken, dvs. de fleste norske uteseilere under andre verdenskrig. 23 000 krigsseilere fikk innvilget søknaden. Se ellers egen sak om krigsseilerne i bladet.

SJØMANNSKONTORENE 1948–1989

Fra 1948 ble det opprettet sjømannskontor i 16 norske havnebyer. Ved hvert kontor ble mønstringen ført i et kortregister over sjømenn. Kortene ble ordnet etter stigende fødselsdato. Kortene oppbevares i dag ved statsarkivene, men er ikke fritt tilgjengelige for publikum da

Telegram sendt etter senkningen av fartøyet «Daa» under første verdenskrig. FRA ARKIVET ETTER TH BRUNNIGREDER, DEP.NR. 1007 VED STATSARKIVET I KRISTIANSAND

Mannskapsbilde tatt i havnebyen Valparaiso i Chile i 1914. Mannen med pipe midt i bildet er Georg Wasmuth Sejersted. Han ble senere i livet kjent som forfatter og globetrotter. STATSARKIVET I KRISTIANSDAL, DEP. NR. 1064

de kan inneholde personsensitive opplysninger. På forespørsel er det likevel mulig å få informasjon om den enkelte sjomann.

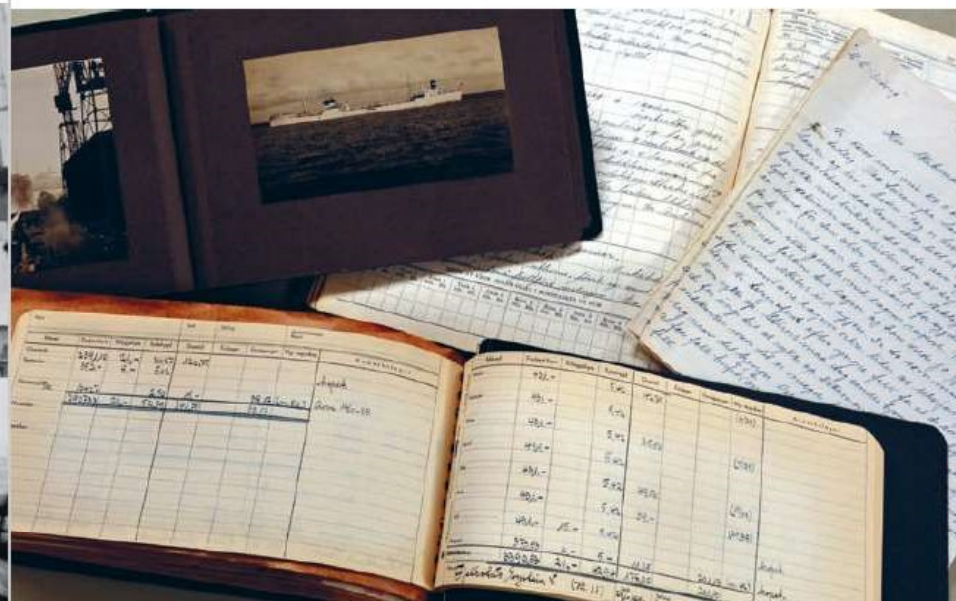
Registerkortene omfatter sjomenn født i perioden ca. 1875–1970, og inneholder samme informasjon som de tidligere sjofartsrullene. En del registerkort har i tillegg foto av den aktuelle sjomannen. I 1989 ble sjomannskontorene lagt ned, og oppgavene overtatt av arbeidskontorene.

Gjenpart av registerkortene ble sendt til Sentralregisteret for sjomenn som fra 1962 sorterte under Direktoratet for sjomenn. Arkivet etter dette finnes i dag på Riksarkivet.

REDERIARKIVER

Arkivinstusjoner og museer har gjennom årene samlet inn arkiver etter utallige norske rederier. Mange rederiarkiver er registrert på nettstedet arkivportalen.no. Ved søk der kan man finne arkivkatalogen, og slik se hva de enkelte rederiarkivene inneholder. Mange rederiarkiver vil ofte være ordnet etter de enkelte skip. Her kan man for eksempel finne bemanningslister og oversikter over hyreutbetalingene for sjomennene (mannskapskonti) som var på fartøyet.

En annen viktig serie i det enkelte rederiarkiv vil være dekksgdagbøkene. Disse forteller oss i korte trekk om fartøyets fart. I dekksgdagbøkene angis fartøyets posi-

Arkivmateriale fra fartøyet M/T «G. C. Brøvig», Th. Brøvigs rederi i Farsund. Fartøyet ble levert fra Götaverken i 1930, og selte som tankskip gjennom hele verdenskrigen frem til 1951. På bildet ser vi øverst tv. fotoalbum fra sjøsettingen i 1930, th. ligger et av kapteinens brev sendt fra Estero Bay i Florida 10. aug. 1937, bak disse ser vi dekksgdagboken for årene 1935–36, foran ser vi bok for mannskapskonti fra 1938. STATSARKIVET I KRISTIANSDAL, DEP. NR. 1007

sjon og kurs, videre innføres alle begivenheter som kan være til nytte for rederen, myndighetene, lasteiere, forsikringsselskaper etc. Her finner man opplysninger om lasting og lossing, men også anmerkninger om mannskapenes av- og påmonstringer, sykdom, rømningsepisoder og lignende.

I fartøyenes korrespondansearkiver finnes mer utfyllende beretninger om livet ombord, og ofte finner vi opplysninger om den enkelte sjomann. Skipenes kaptein sendte jevnlig brev eller telegrammer til rederen, her kan man finne detaljerte beskrivelser av last og frakt, mannskaper, helseforhold, ulykker og skader, proviantering m.m.

I flere av rederiarkivene vil det finnes fotografier. Særlig er det fartøyene som er avbildet, men man kan også være heldig å finne mannskapsbilder hvor sjomannen du er ute etter kan være avbildet.

SJØFORKLARINGER VED FORLIS OG ULYKKER TIL SJØS

Hvis et skip forliste eller var ute for en ulykke ble sjøforklaring oftest holdt i sørenskriverdistriktet ulykken skjedde. Men i en del tilfeller ble sjøforklaringen holdt i nærmeste større by eller i rettsdistriktet der fartøyet var hjemmehørende.

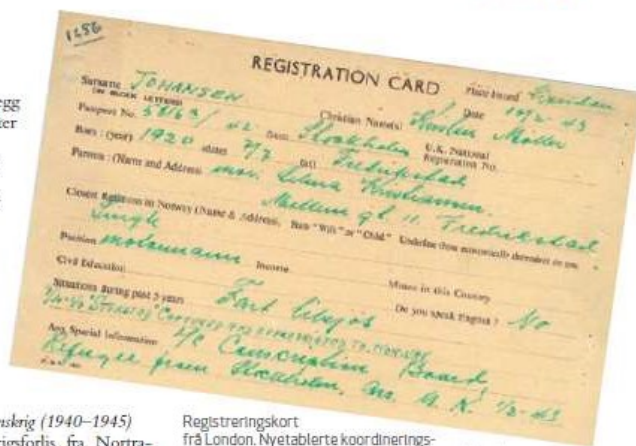
Før 1927 finner en sjøforklaringene i de såkalte ekstraretsprotokollene eller i egne sjørettsprotokoller. Disse ligger i sørenskriver- eller byrettsarkivene som oppbevares ved statsarkivene. Etter 1927 må vi leite etter sjøforklaringene i sakslistene for sivile saker, og deretter finne selve saksdokumentene med vitneforklaringer m.m.

I sjøforklaringene forteller vitnene om ulykkens hendelsesforløp, men vi får også vite mye om skipets fart og sjøfolkene ombord. Alle i mannskapet som var inn-

volvært i ulykken er avhørt, i tillegg er det ofte vedlagt bemanningslister fra fartøyet.

Forliste et norsk skip i utlandet skulle sjoforklaring holdes ved nærmeste konsulat. Arkivene etter de norske utenriksstasjonene og konsulatene oppbevares i Riksarkivet. Særlig er det i arkivene etter utenriksstasjonene i USA og Storbritannia hvor man kan finne sjoforklaringer.

Samtlige 900 sjoforklaringer fra første verdenskrig er trykt i fembindsverket *Sjoforklaringer over norske skibes krigsforlis*. I bøkene *Sjoforklaringer fra 2. verdenskrig (1940-1945)* utgitt i 2003 er rundt 500 krigsforlis fra Norra-shipsflåten beskrevet.

Registreringskort fra London. Nyetablerte koordinerings- og registreringskontor omkring i verden registrerte sjøfolkene og ved Registreringskontoret i London ble det bygd opp et sentralregister over sjøfolk på norske fartøyer og alle nordmenn i eksil. S-2081 DET NORSKE INNSKIPS- OG TREKKONTOR I OSLO, SERIE FGA-52, ARKIVVERKET AND

- KILDER:**
- Arkivmagasinet, nr. 3/1990. Informasjon fra Riksarkivet.
 - Digitalarkivet.no
 - Digitale aviser i lokale bibliotek. Hentet fra: <https://www.nb.no/Tilbud/Samlingen/Samlingen/Aviser/Digitale-aviser-i-lokale-bibliotek>
 - Dokumentene forteller. Statarkivet i Kristiansand. Riksarkivarens skriftserie 17.
 - Johannsen, Knut (red). (1992). Håndbok for Riksarkivet. Otta: Ad Notam Gyldendal.
 - Kilder til krigsregisteringen. Hentet fra: <https://www.krigsregisteringen.no/no/artikkel/kilder-til-krigsregisteringen>

- Lian, Oddleif (2003). Norske prissofanger - ei orientering. Hentet fra: <http://digitalarkivet.uib.no/DaDoc/fga2001807.htm>
- Mykland, Iiv (2010). Håndbok for brukere av stabsarkivene. Oslo: Universitetsforlaget.
- Sjøhistorie.no
- Stoa, Nils Johan og Sandberg, Lars Jørgen (2012). Våre møter. Slektsgrenking som hobby. Oslo: Cappelen-Damm.

Utsnitt av hovedrulle fra Mandals måneringskrets. Sjømannen Peder Toblassen, født 1860, selte i nærmere 40 år på 28 ulike skip før han døde i september 1918. STATSKRIVET I KRISTIANSAND

Boets No. Noar utlydt.	Boetsrind.	NØRRE.	Þinglog (Nobfag) Nær-stu. Spjótögjef.	Født nær og hvor.	Færst frá Stættunús-Daite No.	Spezielle Dyle-ningar.	Sammenheng.		
							Datum.	Sid.	Sid.
2177	21	Peder Toblasen	Leikne 18. 11.	10/11 60.	1860.	Højst 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2178	22					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2179	23					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2180	24					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2181	25					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2182	26					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2183	27					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2184	28					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2185	29					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2186	30					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2187	31					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2188	32					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2189	33					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2190	34					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2191	35					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2192	36					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2193	37					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2194	38					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2195	39					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2196	40					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2197	41					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2198	42					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2199	43					1. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1
2200	44					2. 1/2 med sigtelv 1888	3/17	10/1	10/1

Havet – en vei til selvstendighet for kvinner

For norske kvinner var sjøen en vei inn i selvstendighet, spenning og eventyr, men det var også tøffe dager, seksuell trakassering og urettferdige arbeidsvilkår. Likevel valgte flere tusen norske kvinner å ha yrkeslivet sitt på de sju hav. Noen livet ut.

IDA BERGITTE ANDERSEN HUNDEBAKKE

«Intet er så rommelig som havet, intet så tålmodig. På sin brede rygg bærer det lik en godslig elefant de små puslinger som beboer jorden; og i sitt store kjølige dyp eier det plass for all verdens jammer.

Det er ikke sant at havet er troløst; for det har aldri lovet noe; uten krav, uten forpliktelse, fritt, rent og uforfalsket banker det store hjertet – det siste sunne i den syke verden.»

Fra åpningslinjene i Alexander Kiellands bok «Garmann & Worse» som utkom i 1880.